

Antagen av: Kommundirektör
Datum: 2021-04-08
Börjar gälla: 2021-04-08
Dokumentansvarig tjänsteperson: Kommundirektör
Följs upp: Vid behov

Diarienummer: KS 2021/71

Kommunal författningssamling
Nr F 21:03

REGELDOKUMENT | RUTIN

Rutin för barnperspektiv i tjänsteskrivelser i Tomelilla kommun

**Tomelilla
kommun**

Tomelilla kommuns styrdokument

Regeldokument

Regeldokument är dokument som talar om hur kommunen ska arbeta. Regeldokument kan också vara lokala föreskrifter om olika bestämmelser som kan påverka kommuninvånare eller företag.

REGLEMENTEN RIKTLINJER RUTINER

Målinriktade dokument

Målinriktade dokument visar vad kommunen vill uppnå, strävar efter eller har som mål.

VISION PROGRAM OCH STRATEGIER PLANER HANDLINGSPLANER

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
Barnkonventionen.....	4
Omvärldsbevakning.....	4
Granskning av barnrättsarbetet i Tomelilla kommun	5
Prövning av barnets bästa vid åtgärder och beslut i Tomelilla kommun	6
Formell prövning:	7
Enklare prövning:	7

Barnkonventionen

Sveriges riksdag fattade beslut om att ratificera FN:s konvention om barnets rättigheter den 1 juni 1990. Konventionen är sedan dess en juridisk bindande överenskommelse som ger barn upp till 18 år egna rättigheter. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag; barnrättslagen. Det innebär bland annat att medborgare har rätt att överklaga beslut med hänvisning till den nya lagen.

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet men fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principerna som alltid ska beaktas vid frågor som rör barn. De övriga artiklarna ska läsas med de fyra grundprinciperna som utgångspunkt.

Artikel 2. Barnets rätt till icke-diskriminering

Artikel 3. Barnets rätt att få sitt bästa prövat

Artikel 6. Barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling

Artikel 12. Barnets rätt att komma till tals

Omvärldsbevakning

Olika kommuner hanterar barnrättsperspektivet på olika sätt. I Malmö Stad har en utvecklingsplan för arbetet med barnets rättigheter tagits fram. I denna fastställs bland annat att: ”Alla nämnder och styrelser ansvarar för arbetet med barnets rättigheter i den egna verksamheten. Nämnder ansvarar för att granskningar kontinuerligt genomförs och att utvecklingsplanens betydelse för den egna verksamheten klargörs. Vidare ansvarar nämnder och styrelser för att formulera verksamhetsspecifika mål och åtaganden för att tillgodose barnets rättigheter. Dessa mål och åtaganden ska ingå i verksamhetsplaner och budget och följas upp i årsredovisningen.”

I Simrishamns kommun finns ett särskilt barnteam på samhällsbyggnadsförvaltningen. Det görs också ett årligt barnbokslut.

I Tyresö kommun har kommundirektören antagit en riktlinje och kommunen har lagt ut stödmaterial på kommunens intranät för hur den praktiska tillämpningen ska göras.

I Kristianstads kommun har en genomförandestrategi utarbetats för att skapa en gemensam grundstruktur för hur barnkonventionen och dess artiklar kan implementeras, förankras och verkställas i förvaltningarna.

Granskning av barnrättsarbetet i Tomelilla kommun

Arbetet med barn och ungdomar i Tomelilla grundar sig i FN:s barnkonvention och dess fyra grundprinciper, Sveriges nationella strategi för att stärka barnets rättigheter, samt Tomelilla kommuns strategi för att stärka barnrättsperspektivet. Sedan januari 2020 ska alla tjänsteskrivelser kompletteras med en rubrik där förvaltningen gjort en bedömning av hur beslutsförslaget påverkar kommunens barn och unga.

Ett av kommunstyrelsens mål för 2021 är: ”Kommunen stärker barns rättigheter och barnrättsperspektivet är utgångspunkt för alla beslut och åtgärder som rör barn”. Som en del av arbetet för att fylla detta mål har en granskning gjorts av hur barnperspektivet tas upp i tjänsteskrivelser.

I dagsläget är det upp till den tjänsteman som ansvarar för tjänsteskrivelsen att säkerställa att denna bedömning genomförs. En bedömning av hur beslutsförslaget påverkar kommunens barn och unga går inte att finna i en stor del av de tjänsteskrivelser som skrivits fram under 2020. I de tjänsteskrivelser som ligger till underlag för nämndsammanträden har bedömningar i vissa fall enbart gått att finna i en tredjedel av tjänsteskrivelserna. Däremot går det att urskilja ett mönster i att allt fler tjänsteskrivelser innehåller en bedömning ju längre period av året som gått sedan kravet infördes. Innehållet i de genomförda bedömningarna varierar något. Generellt går att urskilja att skrivelserna svarar på om barn och unga påverkas av beslutet. I vissa bedömningar refereras

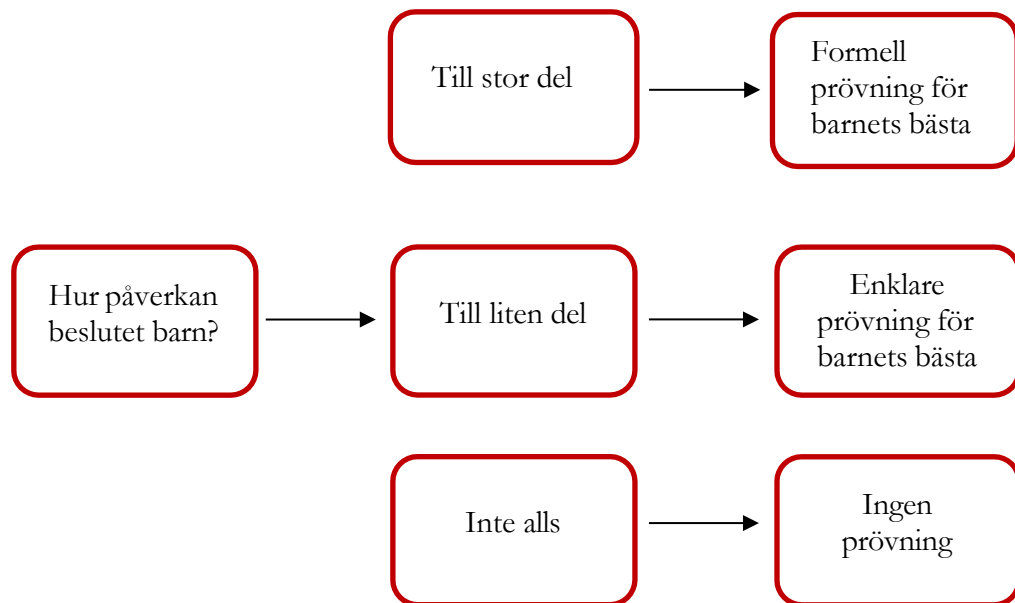
till specifika artiklar i barnkonventionen, till exempel ”beslutet påverkar artikel 6”, medan det i andra går att läsa att beslutsförslaget påverkar kommunens barn och unga ”positivt” eller ”till viss del”.

Fortsättningsvis bör skrivelserna svara på *om*, men framför allt *hur* barn påverkas av beslutsförslaget.

Prövning av barnets bästa vid åtgärder och beslut i Tomelilla kommun

För att underlätta en bedömning av hur besluten påverkar barn och unga har en mall tagits fram. Den första bedömningen som ska göras är om förslaget till beslut påverkar barn till stor del, till viss del eller inte alls. Därefter ska prövning göras utifrån bedömningen: En formell prövning om beslutsförslaget påverkar barn till stor del, en enklare prövning om förslaget påverkar barn till viss del och ingen prövning om förslaget inte alls påverkar barn.

Ska en formell prövning göras överlämnas frågan till Tomelilla Direkt som i dessa frågor får rollen som barnrättsstrateg i Tomelilla kommun. Detta gäller dock inte vid myndighetsbeslut eller andra beslut som direkt berör enskild person. Ska en enklare prövning göras så görs den av samma tjänsteman som i övrigt skriver tjänsteskrivelsen. Exempel på vilka frågor som ska ställas vid de olika prövningarna finns nedan.

Formell prövning:

Medför planen/projektet att barns eller ungdomars intressen berörs eller att miljöer där de vistas påverkas på något väsentligt sätt?

Har barn och ungdomars hälsa, utvecklingsbehov och säkerhet beaktats?

Har det identifierats risker som kan diskriminera enskilda eller grupper av barn och ungdomar?

Påbörja dialog med barn och unga för att fånga deras åsikter. Beskriv sedan hur dessa har beaktats.

Enklare prövning:

Motivera hur barns intressen berörs indirekt

Påverkas miljöer där barn och unga vistas på något sätt? Om ja, hur? Har hänsyn tagits till barnens behov och intressen i planen/projektet?